

den blev bragt igjennem Canalen og har ogsaa arbejdet paa Østkysten. Denne Maskine har arbejdet meget billigt, og jeg troer ganske sikkert, at de Arbejder, der ved den med Held ere udførte for Statens Regning, ingenlunde have været dyrere, end de vilde være blevne, hvis de vare blevne udførte i Entreprise. Endelig skal jeg tillade mig at bemærke, med Hensyn til hvad der blev ytret af Rigsdagsmanden for Kjøbenhavns 3die Valgkreds (Broberg) om Maaden, hvorpaa Staten skulde benytte en saadan Maskine, nemlig ved at udleie den til en Entrepreneur, at det ingenlunde forekommer mig at være en heldig Tanke at benytte Arbeidsredskabet paa den Maade. Der er Intet til Hinder for, at Staten kan komme til at arbejde billigt med en saadan Maskine, idet der Intet er i veien for at ordne Arbejdet paa en saadan Maade, at den, der har den umiddelbare Bestyrelse af Arbejdet, ligefrem finder sin Interesse i at udføre Arbejdet billigt — der er aldeles Intet til Hinder derfor. Jeg haaber saaledes, at denne Sag ikke maa falde ved den Modstand, som den her har fundet i dette Dieblif, da jeg er overbevist om, at det er en Sag af en ikke ringe Interesse for Staten.

Tscherning: Det gjør mig ondt at maatte tage Ordet imod et Medlem, der taler om denne Sag med saa stor Sagfundskab; men jeg vil kun bringe Thinget i Erindring, at vi, i en tidligere Tid, skulde dette Medlem den største Anerkjendelse, fordi han med Hensyn til Fremgangsmaaden ved Anlægget af den nye Dok gik over til vor Mening, imod sin egen, og derved bidrog til at skaffe os en Dok for billig Kjøb, og, efter hans egen Udtalelse, af bedre Bessaffenhed, end han selv tidligere antog det muligt. Vi have her liggende for os en Sag af samme Bessaffenhed. Denne Muddermaskine er en af Regjeringens Kjærligheds-gjenstande. Regjeringen har været forelsket i den i en Række af Aar, og det er kun denne bestandige Kjærlighed, som gjør, at den stadig kommer frem med dette Forslag. Det gaaer her ligesom med Sammenlægningsloven. Muddermaskinen lever evigt som en Haabets Gjenstand, indtil vi begynde at faae muddret paa

anden Maade. Vor Udholdenhed med Hensyn til Dokken skaffede os en billigere og bedre Dok, end vi ellers vilde have faaet. Vor Udholdenhed med Hensyn til Muddermaskinen vil skaffe os meget mere og meget billigere muddret, end vi kunne gjøre Regning paa ved selv at skaffe os en Muddermaskine. Naar man siger, at det skal være for at skaffe Concurrence, ja, saa ere vi igjen i Næserød Fabriks Kjølvand; dette er af samme Art. Saa snart vi skaffe os en Regjeringsmuddermaskine, saa have vi slaaet al den private Concurrence ihjel. Den ene Muddermaskine, som vi have, have vi faaet under ganske andre Forhold end de, hvorunder vi nu befindes os, og den har jo ikke kunnet fremtvinge den private Concurrence. Lad den staae som en Sikkerhedsventil mod de høie opskruede Priser; men begynd fremfor Alt med ved høie Priser at sætte en Præmie paa at faae det private Muddervæsen igang. Lader os tænke, at vi faae en Statsmuddermaskine og vi faae alle Havnebestyrelser komme og klynge sig i Ministerens Kjøleskjøder, for at faae denne Maskine bragt hen til dem for at opmuddre deres Havne, skulle vi saa lade dem trække Lod om den Maade, paa hvilken vi skulle dele dem imellem, eller skulle vi maaskee støde her og maaskee gjøre Uret imod den Ene for at begunstige den Anden; eller skal Udfaldet beroe paa, om Borgmesteren har sin Fætter i Kjøbenhavn. Lad os ikke faae en Statsmuddermaskine ligeoverfor de mange private Krav. Men have vi en Statsmuddermaskine, saa skulle vi alene benytte den til hvad der aabenbart er offentligt Arbejde og slet ikke til det private, men saa gjøre vi større Skade end Gavn med den.

Den forstandigste og meest oeconomiske Maade at faae denne Sag ordnet paa, det er at tænke os, at det at have og drive Muddermaskiner bliver en Bedrift, en Industri her i Landet som saamange andre, hos hvem det Offentlige saa kjøber sit Behov, og hvor de Private ligeledes kunne kjøbe det, om de end maae overbyde hinanden og derved skaffe en større Concurrence tilstede mellem de Folk, som ville have med denne Bedrift at gjøre. Det er virkelig den Vej, ad hvilken vi bedst gaae fremad. Nu er der jo Tale om, at en Havn